

Vyhodnotenie činnosti KP SSKK ZA za roky 2014 - 2018

2014

KP ZA SSKK zorganizovalo v roku 2014 celkovo 8 podujatí.

Oravská knižnica Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne získala prostredníctvom cezhraničného projektu Vzájomné kultúrne inšpirácie - tradične i inovatívne, realizovaného v partnerskej spolupráci s Miejskou Bibliotekou Publiczną v Limanowej, dve čítačky a 29 e -kníh. V Týždni slovenských knižníc, 2. 4. 2014 sa v priestoroch Oravskej knižnice A. Habovštiaka uskutočnila ich prezentácia s praktickou ukážkou používania čítačiek. Používateľom budú čítačky a e-knihy k dispozícii v novej elektronickej študovni na prezenčné štúdium. Podujatie bolo pre knihovníkov a verejnosť.

30. 6. 2014 boli slávnostne otvorené nové priestory Oravskej knižnice Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne. V rámci projektu Európsky fond regionálneho rozvoja "Investícia do vašej budúcnosti" Typ a názov projektu : "Prístavba a stavebné úpravy Oravskej knižnice A. Habovštiaka v Dolnom Kubíne "samostatne dopytovo orientovaný projekt", spolufinancovaného z Regionálneho operačného programu s celkovým rozpočtom 500 000 Eur, bola realizovaná prístavba a rekonštrukcia budovy Oravskej knižnice. Knižnica získala samostatnú spoločenskú miestnosť pre realizáciu kultúrno-výchovnej činnosti, rozšírili sa priestory Oddelenia náučnej literatúry, Oddelenie beletrie a Úsek regionálnej literatúry boli presťahované do nových priestorov.

17. 7. 2014 sa uskutočnilo podujatie Elektronické knihy vo verejných knižniciach v Krajskej knižnici v Žiline. Vzdelávacie, tréningové a diseminačné podujatie pre knihovníkov kraja, zamerané na charakteristiku e-knihy, e-zdrojov, čítačky, autorského práva, formátov a terminológie e-kníh, e-knihy v knižniciach SR a národný projekt budovania Slovenskej digitálnej knižnice. Hlavným prednášajúcim bol Ing. Jiří Pavlík z Univerzity Karlovy v Prahe, ktorý prezentoval:

- Základné zariadenia na prehrávanie e-kníh (čítačky a tablety),
- Výhody a nevýhody e-kníh v porovnaní s tlačenu knižkou, technológia e-papiera (E-Ink),
- Formáty e-kníh (prehľad, výhody a nevýhody jednotlivých formátov),
- E-knihy v knižniciach a systém výpožičiek,
- Technológie v oblasti získavania a sprístupňovania e-kníh v knižniciach.

Jeho vystúpenie doplnila Ing. Alžbeta Martinická, ktorá prezentovala výpožičný systém EBSCO a najväčšie portály e-kníh, so zameraním na voľne dostupné e-knihy. V knižnici sa zišlo vyše 100 vybraných zástupcov z radov obyvateľstva.

Seniorklub 2014 sa uskutočnil v Pezinku za spoluorganizácie domácej Malokarpatskej knižnice. Účastníci si pozreli Hrad Červený kameň, Schaubmarov mlyn a mesto Pezinok.

V mesiaci október 2014 uplynulo 10 rokov, kedy organizácie združujúce deti a mládež, ale aj jednotlivci, ktorí pracujú s deťmi a mládežou, za účasti detí z celého kysuckého regiónu založili Kysucké rozprávkové kráľovstvo. Na čelo tohto združenia sa postavil deťmi vybraný akad. maliar Ondrej Zimka, ktorého deti korunovali za svojho kráľa a dali mu meno Ondrej I. Dobrotivý. Kysucká knižnica v Čadci (ďalej knižnica), deťmi a kráľom ustanovená za Správcu sveta fantázie a Kysuckého rozprávkového kráľovstva, pri príležitosti 10. výročia založenia spoločného združenia zvolala snem členských organizácií a obyvateľov Kysuckého rozprávkového kráľovstva.

Dňa 15. 10. 2014 sa uskutočnila oslava 90. výročia založenia predchodkyne Krajskej knižnice v Žiline. Krajská knižnica v Žiline si pripomenula vznik svojej predchodkyne, mestskej knižnice v Žiline, ktorá začala fungovať pred 90. rokmi, presne 15. októbra 1924; jej prvým knihovníkom bol profesor štátnej reálky Raymund Žižka. Okrúhle výročie si s knihovníkmi prišli pripomenúť bývalí zamestnanci, knihovníci z iných knižníc, zástupcovia zriaďovateľa a Mesta Žilina, občania a priatelia knižnice.

V stredu 29. októbra 2014 sa v Kysuckej knižnici v Čadci uskutočnilo krajské kolo literárno-vednej súťaže Knižný Vševedko 2014. Súťaže sa zúčastnili žiaci 4. a 5. ročníka ZŠ, ktorí boli zároveň víťazi súťaže Knižný Vševedko 2014. V trojčlenných družstvách prišli bojovať o víťazstvo a zároveň reprezentovať svoju knižnicu žiaci z piatich knižníc nášho regiónu. Na súťažiacich čakal písomný vedomostný test, kde si preverili znalosti z oblasti detskej literatúry. Druhou časťou bola tvorivá dielňa, kde úlohou súťažiacich bolo vlastnoručne namaľovať na tričko rozprávkového hrdinu na motívy slovenských rozprávok. Bodoval predovšetkým Janko Hraško, pretože ho bolo na tričkách ako hrachu. Treťou a poslednou disciplínou bolo ústne kolo, kde si súťažiaci vylosovali otázky z oblasti literatúry a takisto na nich čakali i hádanky. Nakoniec si preverili znalosti z poznania ľudových piesní.

V LK GFB v LM sa 12. 11. 2014 konal seminár Gašpar Fejérpataky-Belopotocký a Liptovský Mikuláš ako centrum slovenského národného života pri príležitosti 185. výročia založenia 1. verejnej knižnice na Slovensku v Liptovskom sv. Mikuláši (1.11.1829) a Roku G. F. Belopotockého v Liptove. Seminár bol venovaný odbornej knihovníckej a kultúrnej verejnosti a pedagogickým pracovníkom. Prednášali: Mgr. Petra Malinová, pracovníčka Múzea Janka Kráľa v Liptovskom Mikuláši, Mgr. Daniela Fiačanová, pracovníčka Múzea Janka Kráľa v Liptovskom Mikuláši – expozícia Tatrína a Žiadostí slovenského národa, PhDr. Peter Vítek, riaditeľ Štátneho archívu v Liptovskom Mikuláši, Anna Ondrejková, pracovníčka Liptovskej knižnice GFB v Lipt. Mikuláši.

2015

SSKK KP ZA zorganizovala v roku 2015 šesť podujatí.

Dňa 29. 1. 2015 sa uskutočnila v Konferenčnej sále Slovenskej národnej knižnice prednáška PhDr. Anny Kucianovej, PhD. na tému Citovanie dokumentov podľa normy STN ISO 690: 2012, v ktorej prezentovala autorka najnovšie informácie o zmenách v citovaní dokumentov a o uplatnení požiadaviek na citovanie pre všetky typy dokumentov, so zameraním aj na najnovšie typy elektronických dokumentov.

Podujatie Pocta Belopotockému sa konalo 18.5.2015 za účasti pracovníkov knižnice, zástupcov kultúrnych inštitúcií mesta aj Mesta Liptovský Mikuláš a tiež verejnosti. Na začiatku odznela krátka informácia o živote a diele G. F. Belopotockého a jeho odkaze pre dnešok a potom pracovníčky LK GFB: Anna Ondrejková, Marcela Feriančeková, Ivona Salajová a spisovateľ Peter Vrlík uviedli pásmo Pocta Belopotockému, ktoré bolo zostavené z Belopotockého Vlastného životopisu a krátkych esejí – vyznaní súčasných liptovských spisovateľov. Podujatie sa uskutočnilo na Námestí osloboditeľov v Liptovskom Mikuláši pri soche B. F. Belopotockého, jeho súčasťou bolo aj položenie kvetov k tejto soche.

SSSKK KP ZA zorganizovala dňa 12. júna 2015 exkurziu vybranými novými a renovovanými knižnicami Slovenskej republiky. Účastníci z všetkých typov knižníc celého Žilinského kraja navštívili priestory novej akademickej knižnice – Univerzitnej knižnice Katolíckej univerzity v Ružomberku, kde si prezreli jej nové priestory a sklady a dostali fundovaný výklad o príslušnej akademickej knižnici. Potom sa presunuli do Košíc, kde navštívili ďalšiu akademicкую knižnicu - Univerzitnú knižnicu Technickej univerzity v Košiciach a prezreli si jej nové priestory. Po tejto prehliadke sa presunuli do nových upravených priestorov Knižnice pre mládež mesta Košice v Kasárňach Kultúrpark, čo sú prerobené priestory bývalých kasární a upravené pre potreby mládežníckych čitateľov. Kolegovia z radov knihovníkov sa dozvedeli v rámci exkurzie množstvo nových zaujímavých informácií o priestoroch a aktivitách navštívených knižníc.

Už tradičné stretnutie členov Seniorklubu Spolku slovenských knihovníkov a knižníc (SSKK) sa tento rok konalo v Žilinskom regióne. Hostiteľom a zároveň aj spoluorganizátorom podujatia bola Krajská knižnica v Žiline. Navštívili Rajeckú dolinu – Rajecké Teplice, Čičmany a Rajeckú Lesnú a Žilinu. Oravská knižnica Antona Habovštiaka v Dolnom Kubíne hostila dňa 4. novembra 2015 krajské kolo literárno-vedomostnej súťaže Knižný Vševedko 2015. V súťaži, ktorá je určená pre žiakov 4. a 5. ročníka ZŠ, reprezentovali traja najlepší riešitelia z jednotlivých regionálnych kôl zároveň aj svoju domovskú knižnicu. Súťažilo sa v dvoch disciplínach, ktoré boli zamerané na slovenskú i svetovú

literatúru pre deti. Po písomnom teste si päťica najlepších zmerala sily v ústnom kvíze, ktorý určil definitívne poradie a víťaza.

Priestory Kysuckej knižnice v Čadci ožili v piatok 11. decembra 2015 hudbou, spevom a príťažlivým adventným odopoludním venovaným slávnostnej vernisáži výtvarných prác detí, ktoré sa zapojili do slovensko-poľskej výtvarnej súťaže pod názvom „Nakresli si betlehem“. Kysucká knižnica v Čadci v spolupráci so SSKK sprístupnila už tradičnú výstavu detských výtvarných prác žiakov základných a špeciálnych škôl. Do 11. ročníka tejto súťaže sa zapojilo desať základných a špeciálnych základných škôl z celého regiónu Kysúc, ktoré zaslali viac ako 150 výtvarných detských prác znázorňujúcich svätú rodinu a betlehem. V tomto ročníku súťaže pribudli aj práce žiakov Prímy a Sekundy Gymnázia J. M. Hurbana v Čadci. V posledných rokoch sa výstava stala medzinárodnou zapojením a aktívnou účasťou detí z družobného poľského mesta Żywiec. Slovenské i poľské deti obdivuhodne zvládli tematiku zobrazenia narodenia Ježiša Krista a v každom obrázku zanechali kus svojej výtvarnej zručnosti.

2016

KP SSKK ZA zorganizovala v roku 2016 tri väčšie akcie. Prvým bolo podujatie na tému Ak sa naučíme zvládať konflikty efektívne a asertívne, vyhneme sa mnohým nepríjemnostiam, čo bude pozitívne pre obidve strany – knihovníka i používateľa knižnice. Dňa 2. marca 2016 zorganizoval Spolok slovenských knihovníkov a knižníc Žilinského kraja v spolupráci s Oravskou knižnicou Antona Habovštiaka a Súkromným centrom špeciálno-pedagogického poradenstva v prednášku: ASERTÍVNE RIEŠENIE KONFLIKTNÝCH SITUÁCIÍ V KNIŽNICI ŠPECIFIKÁ KOMUNIKÁCIE S PROBLÉMOVÝM POUŽÍVATEĽOM. Súčasťou prednášky boli modelové cvičenia a seba hodnotiaci dotazník.

Slnkom zaliata starobylá Nitra vítala 35 účastníkov Seniorskeho klubu na dvojdňovom stretnutí, ktoré ponúkalo bohatý program a príjemné zážitky zo stretnutia členov Seniorskeho klubu v dňoch 17. – 18. augusta 2016. Účastníci navštívili Oponice a novú budovu Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Druhý deň bol venovaný historickým pamiatkam starobylej Nitry.

Dňa 24. 10. 2016 sa v Krajskej knižnici v Žiline uskutočnilo krajské kolo literárno-vedomostnej súťaže detí „Knižný Vševedko 2016“, ktorú krajská pobočka SSKK zorganizovala po prvý krát v roku 2005 v Liptovskom Mikuláši a odvtedy sa súťaž konala každý rok ako nosné podujatie Krajskej pobočky SSKK knižníc Žilinského regiónu. Pôvodným cieľom súťaže bolo motivovať deti k čítaniu, ale počas rokov sa stalo aj príležitosťou stretávania detských knihovníkov zainteresovaných knižníc. V roku 2016 sa konalo krajské kolo v Krajskej knižnici v Žiline, kde sa stretli víťazi z regionálnych kôl piatich knižníc nášho regiónu. Súťaže sa zúčastnilo 15 detí. Počas čakania na výsledky deti zažili interaktívne podujatie o vzniku písma a knihy, ktoré im pripravili knihovníčky Krajskej knižnice v Žiline. Deti si,

okrem vecných cien a pamätných listov, odniesli mnoho zážitkov a nových vedomostí z oblasti knižnej kultúry.

2017

SSKK KP ZA zorganizovala v roku 2017 štyri väčšie akcie.

Prvou akciou bola exkurzia v dňoch 22.-23. júna 2017 po najväčších knižniciach mesta Prahy. Akcie sa zúčastnilo 23 členov SSKK zo SSKK KP ZA. Účastníci navštívili Národnú knižnicu v Prahe, Městskú knižnicu a Státní technickou knižnicu, v ktorých si prezreli najzaujímavejšie miesta, služby a dozvedeli sa veľa nových informácií o ich aktivitách.

Druhou akciou, ktorá je však každý rok organizovaná pre všetkých členov SSKK, bol Seniorský klub 2017, ktorý sa konal v tomto roku v Ľubovnianskom regióne a účastníkov privítala Ľubovnianska knižnica v Starej Ľubovni. Podujatia sa zúčastnilo 40 knihovníkov seniorov z celého Slovenska.

Tretím podujatím bol tradičný Knižný Vševedko 2017, ktorý sa uskutočnil za účasti piatich knižníc Žilinského regiónu v Liptovskom Mikuláši v Knižnici G.F. Belopotockého. Osem detí súťažilo v tejto tradičnej literárnej súťaži, ktorá začínala testom a pokračovala potom ďalšími súťažami, pokiaľ nebol určený ten najlepší – Knižný Vševedko.

Poslednou akciou bol celoslovenský seminár Učme sa čítať (aj) v knižnici – program na rozvoj čitateľskej gramotnosti v prostredí knižníc. Celoslovenský seminár zorganizovala Krajská knižnica v Žiline, 1. decembra 2017 za účasti 53 účastníkov z radov knihovníkov a pedagógov. Seminár sa konal na tému čitateľskej gramotnosti v Slovenskej republike, kvôli nelichotivým výsledkom v medzinárodnom testovaní detí a venoval sa spôsobom, ako pritiahnúť deti k čítaniu. Praktické príklady zo slovenských knižníc doplnili aj ukážky aktivít na podporu čítania z amerických verejných knižníc. Nesporne všetkých účastníkov zaujali informácie o canisterapii a názorné príklady jej využitia pri motivácii detí k čítaniu; medzi účastníkmi seminára boli teda aj štyri krásne múdre psy. Súčasťou seminára boli dva workshopy na tému tvorivej dramatiky: Nebojme sa strašiacov s Eliškou Sadílekovou a Pomocníci pri čítaní s Barborou Krajč Zamíškovou.

2018

V roku 2018 organizovala KP SSKK ZA 5 podujatí.

Medzinárodnú konferenciu pripravila Oravská knižnica A. Habovštiaka v Dolnom Kubíne v spolupráci so SSKK KP ZA pod názvom **Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti detí a mládeže a uskutočnila sa**

14.3.2018. Konferencie sa zúčastnili pracovníci knižníc Žilinského samosprávneho kraja, Limanovej a učitelia základných škôl regiónu Orava.

Dni detskej knihy sa konali v Žiline v dňoch 17. 4.-19. 4. 2018. Spisovatelia a ilustrátori detských kníh sa stretli pod týmto zastrešujúcim názvom už po 35-krát. Najväčší festival detskej knihy privítal cca 20 tvorcov detských kníh, ktorí sa počas troch dní stretávali s deťmi a verejnosťou fandiaca literatúre pre deti. Súčasťou festivalu bolo aj vyhodnotenie národného kola medzinárodnej slovensko-poľsko-českej literárno-výtvarnej súťaže detí Tvoríme vlastnú knihu. Deti sa s tvorcami kníh stretli na besedách, na ktorých hovorili o knihách, ktoré získali ocenenie Najlepšie a najkrajšie knihy Slovenska 2016. Knižnicu počas festivalu ozdobili výstavy prác študentov Súkromnej strednej umeleckej školy v Žiline, ilustrácie Stanislava Lajdu a Kataríny Gasko a výstava najkrajších a najlepších detských kníh jari, leta, jesene a zimy 2016 na Slovensku. Koncert Petra Vaňoučka, Zuzany Burianovej a Matúša Dobeša v priestoroch knižnice potešil ucho aj toho najnáročnejšieho diváka. Posledný deň festivalu bol určený najmä odbornej verejnosti – knihovníkom a učiteľom. Seminár Knižnica v živote dieťaťa bol venovaný myšlienke dôležitosti čítania a jeho účastníkmi boli najmä knihovníci z verejných knižníc z celého Slovenska.

Seniorklub sa uskutočnil v Banskej Bystrici. K organizovaniu a priebehu ďalšieho úspešného podujatia – stretnutia knihovníkov seniorov, členov Spolku slovenských knihovníkov a knižníc vo veľkej miere prispela Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici so svojim kolektívom a najmä pani riaditeľka PhDr. Blanka Snopková, PhD. Stretnutia členov Seniorklubu v dňoch 15. –16. augusta 2018 sa zúčastnilo 42 členov, ktorí sa v prvý deň podujatia zišli v priestoroch Štátnej vedeckej knižnice v Banskej Bystrici. Navštívili Hrad Slovenská Ľupča, Poniky a Čerín a druhý deň si prezreli pamiatky a historické miesta Banskej Bystrice.

Jeden slnečný jesenný piatok, 12. októbra 2018, sa v Turčianskej knižnici v Martine konalo krajské kolo knižničnej súťaže KNIŽNÝ VŠEVEDKO 2018. Úvod ako z rozprávky, však? To preto, že rozprávkové pracovisko literatúry pre deti a mládež hostilo malých knihomoľníkov a knihovníkov, ktorí sem zavítali z ďalekých miest. Vo vedomostnom teste si svoje sily zmerali deti z 5 knižníc Žilinského samosprávneho kraja. Cestu až sem merali malí čitatelia z Čadce, Dolného Kubína, Liptovského Mikuláša, Žiliny a samozrejme deti z hostujúcej knižnice v Martine. Okrem testu, ktorý sa niektorým zdal ľahký a iným zase ťažší, mali všetci účastníci možnosť stretnúť sa s Brunom Horeckým, ilustrátorom časopisu Fľak. Kým deti a pani knihovníčky čakali na vyhodnotenie testov, krátili si chvíle na pracovisku hudobných a zvukových dokumentov v sprievode príjemných tónov. Po občerstvení nasledovalo dlho očakávané vyhlásenie víťazov. Víťazkou sa stala malá knihomoľnička z Turčianskej

knižnice v Martine Zojka Z. Aj tento rok sa teda podarilo pani knihovníčkam nájsť KNIŽNÉHO VŠEVEDKA za rok 2018.

Posledným podujatím v roku 2018 bola dňa 26.11. 2018 Krajská konferencia KP SSKK ZA.